

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 22. An qui habet rem alienam, tenetur ad restitutionem si pereat vel
deterior fiat ex casu fortuito?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

Q. 22. *An qui habet rem alienam, tenetur ad restitutionem, si pereat, vel deterior fiat ex casu fortuito?*

Resp. Qui rem alienam injustè accepit, vel detinet, *ex communi* tenetur de damno omni etiam fortuito: quia ratione injuriæ tenetur Dominum rei indemnem servare. Qui verò rem alienam bona fide, vel ex contractu habet, non tenetur de casu fortuito, si absint culpa, mora, & pactum, ex l. 23. ff. de Reg. Jur. & cap. Unico de Commodat. Quia his seclusis res quælibet perit Domino, l. 9. Cod. de Pignor. Ad. Et verò casus fortuitus est extra humanam prudentiam, cum sit inopinatus rei eventus, qui ab homine prævideri, aut vitari non potuit, ut incendium, latronum vis, mors, &c. Sed secundum omnes tenetur de casu fortuito, 1. si intercedit pactum de illo præstando; nam pacta obligant ex justitia. 2. si sit in morâ culpabili restituendi, ut si tempore statuto non restituat rem cum possit, & hæc postea pereat. Nam ex Reg. 25. Jur. in 6. *Mora sua cuilibet est nociva*: si enim restituisset, fortè non perisset; & per moram culpabilem fit injustus detentor. 3. si ex culpa dedit occasionem casui fortuito, non observando pactum, ut si reclusus sit alio loco, vel tempore, quam quo conventum est, & magis periculoso, in eoque res perit, vel si contra pactum ignem accendit in re locata, quæ postea casu combusta est: nam peccavit contra justitiam, quod si non fecisset, dam-

damnum non fuisset; & qui occasionem damni dat, damnum videtur dedisse, c. ult. de injur. Hæc traduntur, cap. 2. de Depos. *Facto, culpa, vel morâ precedentibus, casus etiam fortuitus imputatur.*

CAPUT IV.

De Cooperantibus ad damnum.

Q. I. **A**N qui Cooperantur ad damnum alterius, tenentur ad restitutionem?

Resp. Aff. Ita omnes. Quia qui quoquo modo sunt causa efficax injusta damni, tenentur illud resarcire; nam quisque jus habet, ne ei quocumque modo directè, vel indirectè, immediatè, vel mediatè damnum sine iusta causa, & auctoritate inferatur, & ut resarciatur iniuste illatum, ex cap. ult. De injur. ubi Greg. IX. ait: Si culpâ tuâ datum est damnum, vel injuria irrogata, seu aliis irrogantibus opem forte tulisti, aut hæc imperitiâ tuâ, sive negligentia evenerunt, jure super his satisfacere te oportet. Nec ignorantia te excusat, si scire debuisti ex facto tuo injuriam verisimiliter posse contingere, vel jacturam.

Novem autem sunt modi, quibus quis potest cooperari damno alterius: unde secundum omnes causæ cooperantes sunt novem, scilicet mandans, consulens, consentiens, palpo seu adulator, receptator, participans, mutus, non obstans, non manifestans: quarum
sex